

FORUM ZAINTERESIRANE JAVNOSTI (Bovec, 19. 11. 2024)

gradivo k 4. točki dnevnega reda

NAČRT UPRAVLJANJA TRIGLAVSKEGA NARODNEGA PARKA 2026-2035

- **postopek priprave in sprejemanja**
- **vsebinska izhodišča**

Povzetek

Načrt upravljanja (v nadaljevanju NU) je programski akt, s katerim se za obdobje desetih let opredelijo cilji in naloge za upravljanje narodnega parka. Z njim so določene razvojne usmeritve ter načini izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja. Za območje Triglavskega narodnega parka (v nadaljevanju TNP) je po leta 2010 sprejetem *Zakonu o Triglavskem narodnem parku* (v nadaljevanju ZTNP-1) v pripravi drugi NU. Prvi NU Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016-2025 je bil pripravljen in sprejet v letu 2016.

Načrt upravljanja je osrednji izvedbeni dokument za trajno in učinkovito ohranjanje vrednot zavarovanega območja. Z NU je opredeljena vizija varstva in razvoja narodnega parka, ki je bila poleg analize stanja pomembna za določitev dolgoročnih in operativnih ciljev ter nalog za desetletno obdobje. Upravljalvske naloge obsegajo vse ključne vsebine, ki so pomembne za varstvo in trajnostni razvoj TNP. Izvajanje nalog je v pristojnosti Javnega zavoda Triglavski narodni park in ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave (MNVP) kakor tudi drugih ministrstev in organizacij (direkcij, zavodov ...). NU TNP opredeljuje tudi podrobno določitev varstvenih režimov ZTNP-1 ter varstvene in razvojne usmeritve za ravnanja in dejavnosti, ki lahko vplivajo na doseganje ciljev in namenov narodnega parka. Upravljalvske cilji in naloge so razvrščeni v pet upravljalvskih področij – ohranjanje narave, varstvo kulturne dediščine, ohranjanje poseljenosti in trajnostni razvoj, obiskovanje in doživljanje, upravno administrativne naloge, s katerimi se sledi ciljem in namenom ustanovitve narodnega parka. Sestavni del dokumenta je tudi program izvajanja NU TNP v desetletnem obdobju, katerega ključne vsebine so način izvajanja (letni programi dela in akcijski načrti), določitev prednostnih aktivnosti in njihovih nosilcev, časovni in kadrovski načrt Javnega zavoda TNP, finančno ovrednotenje ter način spremljanja izvajanja NU TNP.

NU z opredelitvijo razvojnih usmeritev vpliva tudi na življenje lokalnega prebivalstva, izvajanje dejavnosti in rabe v prostoru. Za izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog so na letni ravni zagotovljena dodatna proračunska sredstva (upoštevanje določil 56. člena ZTNP-1), prav tako je bil z letom 2020 (upoštevanje določil četrtega odstavka 11. člena ZTNP-1) v letu 2020 vzpostavljen tudi nov proračunski vir za sofinanciranje razvojnih projektov parkovnih lokalnih skupnosti (v nadaljevanju PLS), ki je bistveno prispeval k uresničevanju razvojnih usmeritev v zavarovanem območju.

Pri pripravi NU za naslednje časovno obdobje bodo upoštevane tudi ugotovitve pripravljenih obdobjnih poročil o izvajanju NU TNP 2016-2025. Postopek priprave in sprejemanja NU TNP je vsebinsko in časovno zahteven, s številnimi procesnimi koraki, usklajevalnimi procesi. Poleg upravljalvca narodnega parka so v postopek priprave in sprejemanja vključeni številni deležniki.

V postopku priprave načrta upravljanja bodo zbrane oziroma ažurirane relevantne informacije o območju in njegovih značilnostih, podatki o živi in neživi naravi, vključno s habitatnimi tipi in varstveno najpomembnejšimi vrstami, ter o ožjih zavarovanih območjih, naravnih vrednotah,

posebnih ohranitvenih območjih in posebnih območjih varstva, krajinski pestrosti ter kulturni dediščini, preverjene pa bodo tudi pravne podlage in politike, ki vplivajo na upravljanje.

Z NU bodo oblikovani dolgoročni in kratkoročni cilji na področju varstva in vzdržnega razvoja, določene upravljavske naloge, opredeljeni nosilci za izvajanje nalog, določene usmeritve za obiskovanje ter urejanje potrebne infrastrukture, prav tako pa bodo določene potrebe glede kadrovske in finančnih virov. Ustrezno oblikovanje in usklajevanje NU prispeva h komunikaciji in sodelovanju med deležniki, kakor tudi k razreševanju morebitnih navzkrižnih interesov ali nesoglasij.

Javni zavod TNP bo v naslednjem upravljavskem obdobju formalno prevzel upravljanje tudi tistih NV, za ogledovanje katerih je treba plačati vstopnino, kar bo pomembno vplivalo na prestrukturiranje javne službe in finančnega načrta, saj bo potrebno okrepiti javno službo za izvajanje upravljanja teh NV, finančna sredstva od vstopnin pa se bodo namenila za izvajanje teh nalog javne službe, kot tudi za izvajanje aktivnosti, opredeljenih v NU TNP 2026-2035.

Pravne podlage za pripravo in sprejem načrta upravljanja

Obveznost sprejetja načrta upravljanja je določena že s krovnim *Zakonom o ohranjanju narave*. Obveznost priprave in izvajanja NU v vseh državnih zavarovanih območjih z upravljavcem, je določena tudi z *Resolucijo o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020 do 2030*, katere sestavni del je tudi *Nacionalni program varstva narave*.

ZTNP-1 določa, da se upravljanje narodnega parka izvaja na podlagi desetletnega načrta upravljanja, ter da se načrt upravljanja obvezno upošteva pri načrtovanju prostora, razvoju in ohranjanju poselitve, opravljanju dejavnosti ter urejanju, upravljanju, rabi in gospodarjenju z naravnimi dobrinami na območju narodnega parka, ohranjanju krajinske identitete ter izvajanju gospodarskih in drugih javnih služb na območju narodnega parka.

Poleg nacionalne zakonodaje priporočilo o pripravi načrtov upravljanja za zavarovana območja izhaja tudi iz *Konvencije o biološki raznovrstnosti*, katere podpisnica je tudi Republika Slovenija. Pod njenim okriljem je bil sprejet *Program dela za zavarovana območja*. Pomembnost sprejetja in uveljavitve načrta upravljanja za TNP je bila izpostavljena tudi ob prejetju *Diplome Sveta Evrope za zavarovana območja* leta 2004.

Način priprave in postopek sprejemanja NU je določen z določili 51. člena ZTNP-1. Minister, pristojen za ohranjanje narave, sprejme sklep o začetku postopka priprave NU, ki vsebuje: območje načrta upravljanja, temeljne cilje, sodelujoče v postopku priprave, terminski načrt priprave posameznih faz postopka, potrebna finančna sredstva in druge nujno potrebne vsebine za pripravo načrta upravljanja. Načrt upravljanja strokovno pripravi Javni zavod TNP, v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave (v nadaljevanju ZRSVN), Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju ZVKDS), organizacijami, ki so pristojne za načrtovanje rabe naravnih dobrin in prostora, PLS ter osebami, ki so določene v sklepu ministra. Po sprejemu sklepa o začetku postopka priprave načrta upravljanja se skladno s četrtem odstavkom 51. člena ZTNP-1 skliče forum, na katerem se pridobi stališča javnosti do upravljanja narodnega parka.

Pri pripravi NU se mora upoštevati ZTNP-1, ZON, Zakon o varstvu kulturne dediščine, izhodišča ter usmeritve ZRSVN in ZVKDS. Pri pripravi osnutka NU je potrebno upoštevati tudi stališča, oblikovana na forumu, in stališča za pripravo načrta upravljanja, ki jih posredujejo resorna ministrstva in strokovne inštitucije. Kot strokovne podlage se pri pripravi osnutka načrta upravljanja upoštevajo tudi načrti trajnostnega gospodarjenja in upravljanja z naravnimi dobrinami.

Osnutek NU obravnava Svet zavoda in ga po potrditvi pošlje parkovnim občinam v mnenje, ki ga morajo posredovati v šestdesetih dneh. Po dopolnitvi se osnutek NU pošlje v 60-dnevno javno obravnavo, ki vključuje tudi javno predstavitev v parkovnih skupnostih, na katerih se zbere mnenja, stališča in pripombe. V času javne obravnave se ponovno skliče forum. Glede vseh mnenj, stališč in

pripomb se oblikujejo stališča in obrazložitve, na podlagi katerih javni zavod oblikuje predlog NU. Predlog sprejme Svet Javnega zavoda TNP, ki ga posreduje MNVP. Pred predložitvijo Vladi RS je predlog NU poslan v medresorsko uskladitev. Vlada sprejme načrt upravljanja z uredbo.

Proces priprave NU je prikazan v prilogi 1.

Območje, za katerega se pripravlja načrt upravljanja

Načrt upravljanja se pripravi za območje Triglavskega narodnega parka (kartografski prikaz v prilogi 2).

Ker posebni varstveni območji Natura 2000, to sta posebno ohranitveno območje Julijske Alpe in posebno območje varstva Julijci, katerih upravljanje je v pristojnosti Javnega zavoda TNP, segata z deli tudi zunaj narodnega parka, se bodo tudi tam načrtovale in izvajale posamezne upravljalvske aktivnosti.

V določenih vsebinah se bo NU nanašal tudi na dele parkovnih lokalnih skupnosti, ki so zunaj zavarovanega območja. 10. člen ZTNP-1 namreč določa, da se v narodnem parku z razvojnimi usmeritvami zagotavlja doseganje ciljev varstva okolja in spodbuja trajnostni razvoj. Drugi odstavek tega člena določa, da se razvojne usmeritve, ki se nanašajo na komunalno opremo in drugo gospodarsko javno infrastrukturo, nadstandardni razvoj družbenih dejavnosti, nadstandardno izvajanje državnih in lokalnih javnih služb, razvoj parkovne infrastrukture ter spodbujanje obrtnih, kulturnih in okoljsko primernih gospodarskih dejavnosti ter socialnih storitev uporabljajo tudi za tiste dele parkovnih lokalnih skupnosti, ki so zunaj narodnega parka. V delu načrta upravljanja, v katerem bodo razvojne usmeritve podrobneje opredeljene in prostorsko umeščene, se bo NU torej nanašal tudi na dele PLS, ki so zunaj zavarovanega območja.

Triglavski narodni park je tudi jedrni del Biosfernega območja Julijske Alpe (kartografski prikaz v prilogi 3), ki je vključeno v mednarodni UNESCO-v program Človek in biosfera z mrežo regij uravnoteženega upravljanja, ki temelji na trajnostnem razvoju, ohranjanju biotske raznovrstnosti in varstvu kulturne dediščine, velikega pomena pa so tudi raziskovanje, izobraževanje in učenje. Ker je Javni zavod TNP koordinator upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe in skupaj z upravljavcem italijanskega Naravnega parka Julijsko predgorje tudi koordinator Čezmejnega biosfernega območja Julijske Alpe, se posamezni upravljalvske cilji in naloge načrtujejo tudi za zaledje narodnega parka, tj. prehodno oziroma vplivno območje biosfernega območja.

Temeljni cilji

NU mora v vseh segmentih slediti ciljem in namenom narodnega parka ter namenom varstvenih območij. Narodni park se upravlja z naslednjimi cilji:

- da se ohrani izjemnost naravnih, kulturnih, krajinskih in duhovnih vrednot,
- da se prednostno ohrani narava z ohranjenimi ekosistemi in naravnimi procesi, biotska raznovrstnost skupaj s kakovostjo in pestrostjo krajin,
- da se ohranjajo kulturna dediščina in kulturni spomeniki ter naravni viri v osrednjem delu Julijskih Alp,
- da se ohrani zgodovinski in simbolni pomen območja narodnega parka,
- da se omogoča z naravnimi in ustvarjenimi danostmi in z vrednotami usklajen razvoj (trajnostni razvoj) na območju narodnega parka,
- da se omogoča ohranjanje poseljenosti in omogočanje ustrezne kakovosti življenja prebivalcem narodnega parka z razvojem družbenih, kulturnih in gospodarskih dejavnosti ter zmanjševanje obstoječega in preprečevanje dodatnega obremenjevanja okolja,
- da se omogoča raziskovanje, ozaveščanje, obiskovanje in doživljanje narodnega parka.

Narodni park je v skladu z 6. členom ZTNP-1 razdeljen na tri varstvena območja: prvo, drugo in tretje varstveno območje. Prvo in drugo varstveno območje predstavljata osrednje območje parka. Varstveni režim je najstrožji v prvem varstvenem območju, ki je prednostno namenjeno

uresničevanju varstva vrst in habitatov, ohranjanja naravnih vrednot, naravnega razvoja ekosistemov in naravnih procesov brez človekovih posegov (razen tradicionalne paše na pašnih planinah). V drugem varstvenem območju je dopuščena tradicionalna raba naravnih virov zaradi izvajanja dejavnosti sonaravnega kmetijstva in gozdarstva ter trajnostnega gospodarjenja z divjadjo in ribami. To območje je namenjeno tudi postopnemu doseganju namenov prvega varstvenega območja, ob upoštevanju razvoja dopuščenih dejavnosti. Tretje varstveno območje, za katerega velja splošni varstveni režim, je namenjeno ohranjanju in varovanju biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in kulturne dediščine ter izrazitih ekoloških, estetskih in kulturnih kakovosti krajine, ohranjanju poselitve ter spodbujanju trajnostnega razvoja, usklajenega s cilji narodnega parka.

Na območju narodnega parka se spodbuja trajnostni razvoj, ki je skladen s temeljnimi cilji narodnega parka. Pri pripravi NU se upoštevajo vse razvojne usmeritve, ki so navedene v 10. členu ZTNP-1. Varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti bodo v načrtu upravljanja na podlagi poročil o izvajanju veljavnega NU TNP preverjene in ob upoštevanju razvojnih trendov v NU TNP 2026-2035 vsebinsko prilagojene in dopolnjene, po potrebi tudi s prostorsko umestitvijo.

V skladu z določili četrtega odstavka 33. člena ZTNP-1 mora NU vključevati tudi izhodišča za ureditev in rabo delov narodnega parka, ki so namenjeni organiziranemu ogledovanju in obiskovanju.

V skladu z določili 54. člena ZTNP-1 mora NU vključevati tudi izhodišča za upravljanje z državno lastnino. Na podlagi teh izhodišč bo pripravljen dolgoročni program upravljanja z državno lastnino, ki bo vključeval izhodišča gospodarjenja in upravljanja z naravnimi dobrinami, ki so v lasti države, program pridobivanja zemljišč v last države, vključno z menjavo zaradi zagotavljanja ciljev narodnega parka, in program upravljanja in gospodarjenja z nepremičninami v narodnem parku, ki so v lasti države.

NU bo vseboval tudi preveritev uveljavitve varstvenih režimov, meril za izdajanje soglasij ter varstvenih in razvojnih usmeritev za dejavnosti v narodnem parku, določenih z NU TNP 2016-2025. Na podlagi analize izvajanja v aktualnem upravljavskem obdobju, razvojnih trendov in ugotovljenih potreb bodo podrobne opredelitve varstvenih režimov ter meril in kriterijev za izdajo soglasij v načrtu upravljanja za naslednje desetletno obdobje vsebinsko ustrezno dopolnjene, tako da bo omogočeno celovito in učinkovito izvajanje ZTNP-1.

Vsebina načrta upravljanja

Pravne podlage za določitev vsebine načrta upravljanja TNP so navedene v ZON ter ZTNP-1. Ker so določila ZON glede vsebine NU precej splošna, je za opredelitev vsebin NU ključen predvsem ZTNP-1. Določila glede NU ureja VI. poglavje zakona (določila od 49. do 54. člena).

Upoštevajoč zakonsko predpisane vsebine, je načrt upravljanja razdeljen v osem vsebinskih sklopov:

- I. Uvod
- II. Izhodišča za načrt upravljanja
- III. Analitična izhodišča za načrt upravljanja
- IV. Upravljanje parka
- V. Podrobna opredelitev varstvenih režimov (spremembe in dopolnitve)
- VI. Varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti v narodnem parku (spremembe in dopolnitve)
- VII. Program izvajanja načrta upravljanja
- VIII. Spremljanje izvajanja načrta upravljanja

Vsebinska struktura NU je prikazana v prilogi 4.

Na podlagi spremljanja izvajanja NU v preteklem obdobju ter spreminjajočih razmer in aktualnih trendov bo v poglavjih IV., V. in VI. še posebna pozornost namenjena naslednjim vsebinam:

- na področju ohranjanja narave:

- krepitev izvajanja nalog varstva narave, predvsem v prvem in drugem varstvenem območju (skladno s cilji in nameni IUCN upravljalvske kategorije II: narodni park),
- vzpostavitev mirnih območij: dopolnitev seznama mirnih območij (za izbrane vrste in habitatne tipe), prilagoditev meja in pravil ravnanj na že določenih mirnih območjih, uskladitev z deležniki v prostoru, postopna uveljavitev,
- priprava akcijskih načrtov (za ohranjanje biotske raznovrstnosti in za ravnanje s tujerodnimi vrstami),
- ustrezna ter prepoznavna vloga in obravnava Programa upravljanja območij Natura 2000 znotraj vsebin NU TNP,
- odvajanje odpadnih vod (še posebej izpostavljena problematika ravnanja z odpadnimi vodami planinskih koč ob visokogorskih jezerih),
- povečevanje deleža nepremičnin v državni lasti v narodnem parku;
- na področju varstva kulturne dediščine:
 - ozaveščanje lokalnega prebivalstva o pomenu ohranjanja kulturne dediščine (delavnice, priročniki ...),
 - vzpostavitev in delovanje modela sofinanciranja obnove objektov, pomembnih za ohranjanje stavbnih tipoloških značilnosti v narodnem parku,
 - spodbujanje ohranjanja tradicionalnih tehnik, veščin, znanj (nesnovna dediščina);
- na področju ohranjanja poselitve in trajnostnega razvoja:
 - načrtovanje in uveljavitev programov umirjanja prometa,
 - spodbujanje trajnostne mobilnosti (krepitev javnega prevoza),
 - izvajanje nalog in podpora ukrepom za blaženje ter prilagajanje posledicam podnebnih sprememb,
 - priprava letnih akcijskih načrtov za financiranje projektov parkovnih lokalnih skupnosti (skladno z določili četrtega odstavka 11. člena po spremembah ZTNP-1),
 - koordiniranje upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe in v sodelovanju z italijanskim partnerjem (Naravni park Julijsko predgorje) tudi koordiniranje Čezmejnega biosfernega območja Julijske Alpe,
 - koordiniranje Skupnosti šol Biosfernega območja Julijske Alpe,
 - načrtovanje in izvajanje trajnostnega turizma (v sodelovanju s Skupnostjo Julijske Alpe);
- na področju obiskovanja in doživljanja narodnega parka:
 - izvajanje akcijskega načrta za usmerjanje obiskovanja in rekreacijskih dejavnosti v naravi;
 - ureditev rabe NV (prednostno za tiste, na katerih se za obisk zaračunava vstopnina): sistem upravljanja, ureditev in raba, skrbništvo, strokovna ocena ogroženosti, nosilna zmogljivost,
 - vsebinska nadgradnja informacijskih mest za potrebe izobraževanja,
 - izobraževanje in ozaveščanje o vsebinah narodnega parka,
 - spletišče digitalnih vsebin informiranja, ozaveščanja in obiskovanja;
- na področju upravljanja nepremičnin v državni lasti:
 - priprava programa upravljanja z državno lastnino;
- na področju neposrednega nadzora:
 - kadrovska okrepitev,
 - učinkovitejši nadzor nad posegi v prostor, tudi v povezavi s kulturno dediščino;
- na področju upravno-administrativnih nalog:
 - priprava programa upravljanja nepremičnin v državni lasti na območju narodnega parka,
 - izvedba kadrovske analize (preveritev z vidika zmožnosti izvajanja načrtovanih upravljalvskih nalog) ter popolnitev delovnih mest v vseh službah in vzpostavitev oddelka za projekte,
 - razvoj digitalnih orodij za upravljanje narodnega parka,
 - izobraževanje in ozaveščanje o vsebinah narodnega parka.

Za doseganje upravljalvskih ciljev bo v naslednjem desetletnem obdobju imelo pomemben delež tudi projektno delo. JZ TNP se bo ob že razviti kontinuiteti projektnih aktivnosti in vzpostavljeni mreži uspešnega sodelovanja s partnerji na podlagi preveritve finančnih in kadrovskih zmožnosti aktivno vključeval v projektno delo. Vsebinsko primerni so projekti s področja varstva (ohranjanje narave in

varstvo kulturne dediščine), s področja vzdržnega razvoja pa projekti, ki prispevajo k ohranjanju tradicionalne rabe prostora in naravnih virov ter razvoju trajnostnega turizma in učinkovitega usmerjanja obiska.

Prav tako bo za izvajanje upravljalvskih aktivnosti, katerih nosilec ne bo JZ TNP, potrebno bolj zavezujoče sodelovanje z drugimi sektorji (prednostno ministrstva za kulturo, za kmetijstvo in gozdarstvo, za infrastrukturo in za gospodarstvo in turizem) ter regionalnimi razvojnimi agencijami, vključno z določitvijo potrebnih finančnih sredstev.

Predpisi in strokovne podlage za pripravo načrta upravljanja

V postopku priprave in sprejemanja NU se bodo upoštevale vse ključne pravne podlage, smernice in strokovne podlage. Pri pripravi osnutka načrta upravljanja se skladno z določili 51. člena ZTNP-1 kot strokovne podlage upoštevajo tudi načrti trajnostnega gospodarjenja in upravljanja z naravnimi dobrinami. Poleg tega se smiselno upoštevajo tudi druge študije, rezultati raziskav in podatki iz evidenc, ki se uporabijo pri pripravi analizi stanja.

Financiranje priprave načrta upravljanja

V skladu z 42. členom ZTNP-1 je priprava predloga NU naloga, ki jo izvaja JZ TNP v okviru opravljanja nalog javne službe ohranjanja narave. Naloge javne službe se financirajo iz sredstev proračuna Republike Slovenije. JZ TNP v letih 2024 in 2025 pripravo drugega načrta upravljanja izpostavlja kot prednostno nalogo, zato bo za pripravo dokumenta in podpornih strokovnih podlag zadolžil več zaposlenih, ki bodo na nalogi delali pretežni del delovnega časa. Del sredstev bo namenjen tudi materialnim stroškom za pripravo posameznih vsebinskih poglavij in izvedbo komunikacijskih aktivnosti, povezanih s procesom priprave NU. Priprava NU TNP za obdobje 2026-2035 se financira iz sredstev proračuna Republike Slovenije.

Časovni načrt priprave načrta upravljanja

NU TNP za obdobje 2026-2035 mora biti sprejet pred iztekom veljavnosti sedanjega (maj 2026). Zaradi priprave letnih programov dela, finančnega programiranja ter preglednosti izvajanja in spremljanja upravljalvskih nalog in aktivnosti, je smiselno stremeti k časovnim rokom, ki bodo omogočili uveljavitev novega NU do konca leta 2025.

Ob upoštevanju obsega in vsebinske zahtevnosti priprave dokumenta, predpisanih korakov v procesu priprave in sprejemanja NU TNP, usklajevanja med različnimi resorji (nosilci in sodelujočimi pri posameznih upravljalvskih nalogah) in številnimi deležniki je bil predlagan časovni načrt, na podlagi katerega bi bil NU TNP 2026-2035 pripravljen in sprejet v 15 mesecih. NU TNP sprejme Vlada RS z uredbo.

Časovnica priprave in sprejemanja NU je prikazana v [prilogi 5](#).

Sodelujoči pri pripravi načrta upravljanja

Pri pripravi NU sodelujejo strokovna organizacija, pristojna za ohranjanje narave, organizacija, pristojna za varstvo kulturne dediščine, organizacije, pristojne za načrtovanje rabe naravnih dobrin in prostora, in parkovne lokalne skupnosti ter osebe, določene v sklepu o začetku postopka priprave načrta upravljanja, ki ga sprejme pristojni minister. V skladu s tretjim odstavkom 51. člena ZTNP-1 morajo v sklepu navedene organizacije sodelovati v postopku priprave NU.

Na podlagi tega člena so sodelujoče organizacije in osebe:

- Zavod RS za varstvo narave
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
- Zavod za gozdove Slovenije
- Zavod za ribištvo Slovenije

- parkovne lokalne skupnosti (občine Bled, Bohinj, Bovec, Gorje, Jesenice, Kobarid, Kranjska Gora, Tolmin)
- Ministrstvo za naravne vire in prostor (za področja narave, voda in prostora)
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (za področja kmetijstva, gozdarstva, lovstva in ribištva)
- Ministrstvo za kulturo
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport (za področje turizma in razvojnih spodbud)
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (za področje okolja in prilagajanja podnebnim spremembam)
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo (za področje digitalne infrastrukture)
- Ministrstvo za infrastrukturo (za področje cest, železnic in žičnic ter letalstva)
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
- Uprava RS za zaščito in reševanje (za področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami)
- Direkcija RS za vode
- Direkcija RS za infrastrukturo
- Agencija RS za civilno letalstvo (za področje letalstva)
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj (za področje regionalnega razvoja)
- Regionalne razvojne agencije (Razvojna agencija zgornje Gorenjske, Posoški razvojni center ter BSC, Poslovno podporni center, d.o.o. Kranj)
- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (Zavod Kranj in Zavod Nova Gorica)
- Območno združenje upravljavcev lovišč Triglavskega LUO
- Območno združenje upravljavcev lovišč Gorenjskega LUO
- Skupnost Julijske Alpe oz. lokalne turistične organizacije

Poleg navedenih sodelujočih organizacij, ki v procesu priprave morajo sodelovati, bodo v pripravo NU na posvetovalni ravni vključeni tudi številni drugi deležniki. Območje Triglavskega narodnega parka je najboljše zavarovano območje v Sloveniji. Na 83.982 ha velikem območju živi 2.555 prebivalcev. Na območju se odvijajo številne dejavnosti in rabe, ki so v pristojnosti različnih ministrstev in strokovnih organizacij. Prav tako na območju TNP delujejo številne nevladne organizacije. Nabor deležnikov, ki bodo skozi posvetovalni proces vključeni v postopek priprave NU je zato zelo širok.

ZTNP-1 tudi formalno določa obliko sodelovanja javnosti – forum, ki predstavlja organizirano javno srečanje fizičnih in pravnih oseb ter pogodbenih skupnosti, ki so zainteresirani za narodni park in želijo sodelovati pri njegovem delovanju.

Sodelujoče organizacije in drugi deležniki bodo redno informirani in vključeni v posamezne faze priprave NU. Skozi celoten proces priprave NU je potrebno zagotoviti transparentnost ter si ob upoštevanju osnovnih ciljev narodnega parka in drugih določil ZTNP-1 prizadevati za uskladitev mnenj različnih deležnikov.

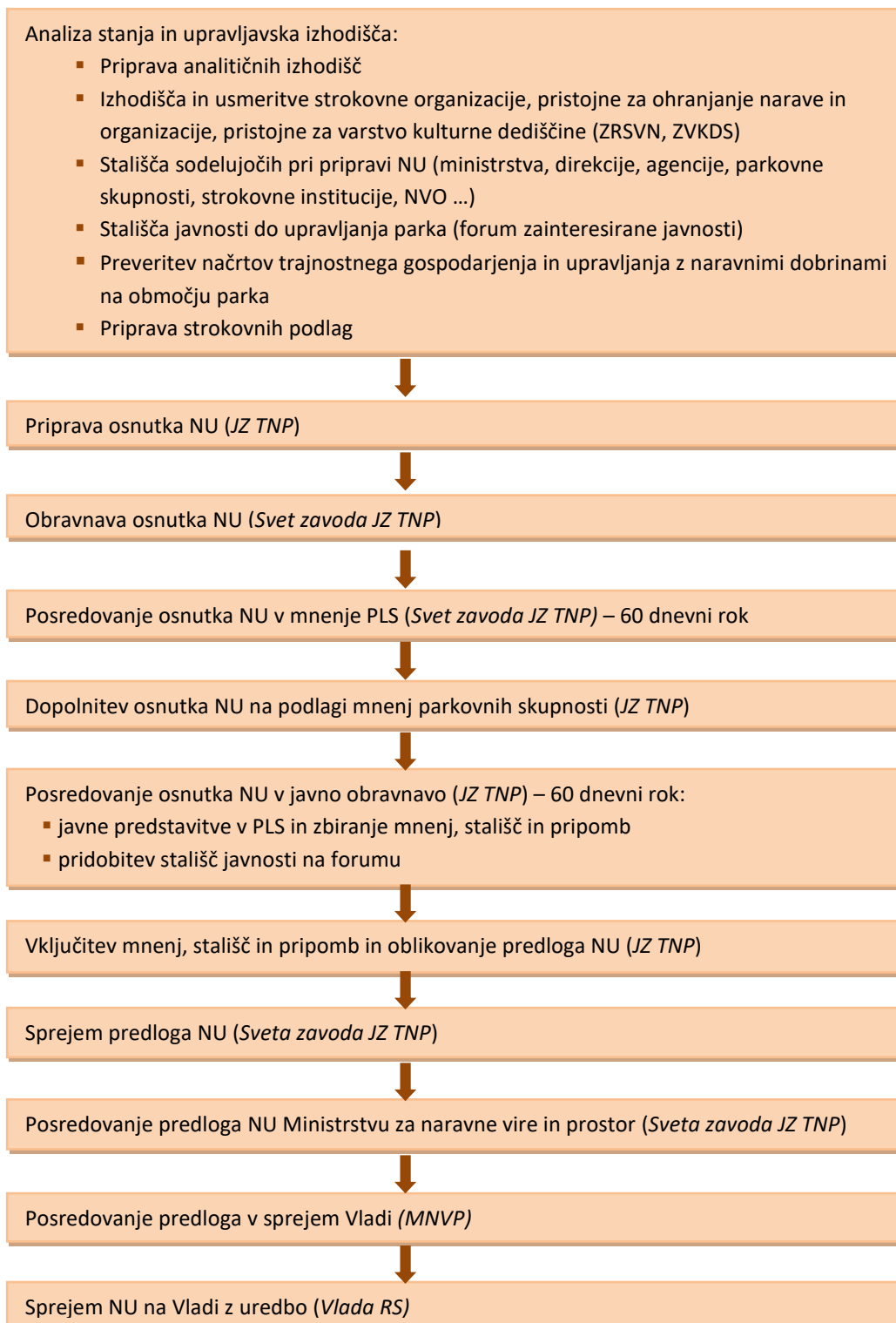
Ključno sporočilo komunikacije bo, da bo NU za naslednje desetletno obdobje določil cilje in naloge upravljanja, ter omogočil celovito izvajanje zakona in z usmeritvami podal podlage za varstvo in nadaljnji razvoj, delovanje ostalih sektorjev in rabo na območju narodnega parka. Ustrezno komuniciranje prispeva k vzpostavitvi kakovostnega sodelovanja različnih deležnikov v procesu priprave načrta upravljanja, razumevanju NU, prav tako pa omogoča podporo izvajanju.

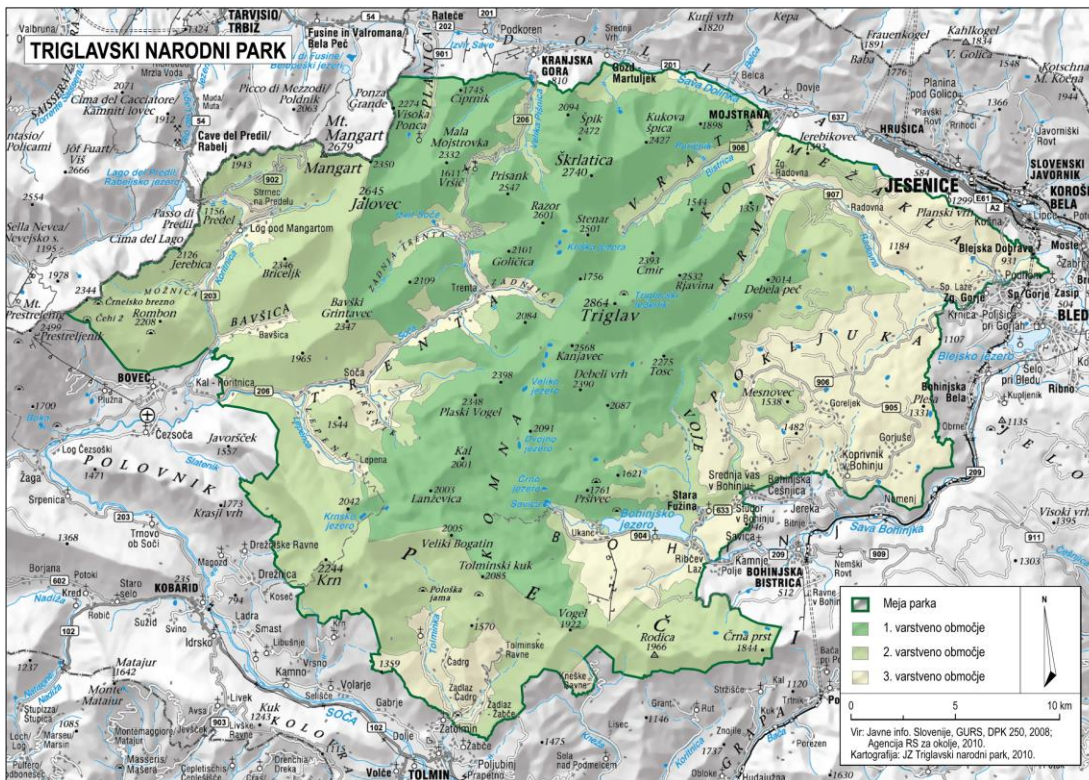
Podrobnejša izhodišča za postopek priprave so objavljena na spletnih straneh JZ TNP:

https://www.tnp.si/media/5272/nutnp_2026_2035_izhodišca_za_pripravo.pdf

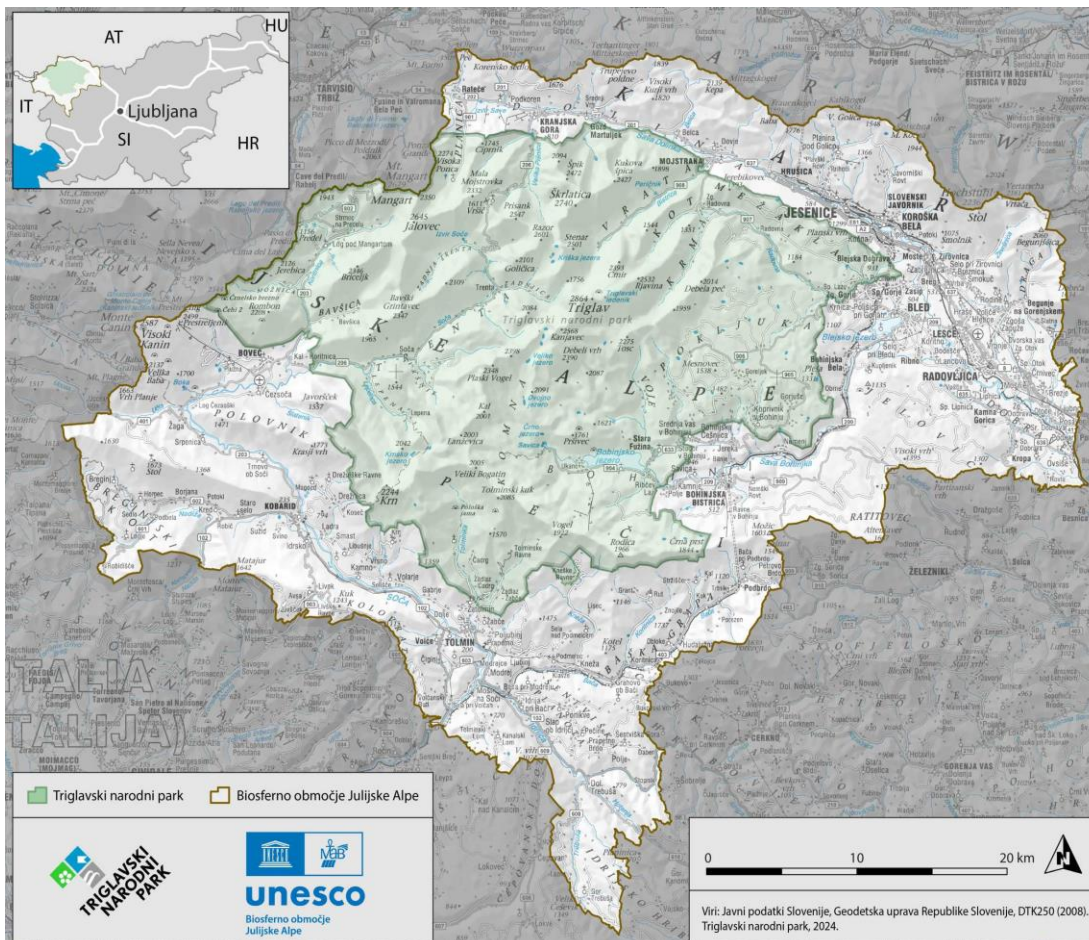
Priloge

1 Preglednica. Prikaz procesa postopka priprave in sprejemanja načrta upravljanja

2 Slika: Karta območja Triglavskega narodnega parka z varstvenimi območji

3 Slika: Karta Biosfernega območja Julijske Alpe

4 Preglednica. Vsebina načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka

POVZETEK

OSEBNA IZKAZNICA ZAVAROVANEGA OBMOČJA

VIZIJA ZAVAROVANEGA OBMOČJA

I. UVOD

1. Pravna izhodišča za zavarovanje in upravljanje
2. Namen in struktura načrta upravljanja
3. Relacija načrta upravljanja do drugih programskih aktov
4. Splošni opis zavarovanega območja
5. Pomen zavarovanega območja

II. IZHODIŠČA ZA NAČRT UPRAVLJANJA

6. Okoljski podatki o zavarovanem območju z oceno stanja
7. Podatki o kulturni dediščini z oceno stanja
8. Socio-ekonomske značilnosti prebivalcev
9. Podatki o ključnih rabah in dejavnostih

III. ANALITIČNA IZHODIŠČA ZA NAČRT UPRAVLJANJA

10. SWOT analiza
11. Analiza pritiskov in groženj v zavarovanem območju
12. Analiza preteklih upravljaljskih aktivnosti
13. Pregled preteklih dobrih praks varstvenih in razvojnih aktivnosti

IV. UPRAVLJANJE PARKA

14. Dolgoročni cilji upravljanja in razvoja zavarovanega območja
15. Operativni cilji za obdobje 2026-2035 z upravljaljskimi nalogami

V. PODROBNA OPREDELITEV VARSTVENIH REŽIMOV (spremembe in dopolnitve)

16. Splošni varstveni režim
17. Varstveni režimi v ožjih zavarovanih območjih
18. Prvo varstveno območje
19. Drugo varstveno območje
20. Merila in kriteriji za izdajo soglasij upravljavca

VI. VARSTVENE IN RAZVOJNE USMERITVE

21. Usmeritve in ukrepi za celostno ohranjanje narave
22. Usmeritve in ukrepi za celostno varstvo kulturne dediščine
23. Varstvene in razvojne usmeritve za dejavnosti v zavarovanem območju
24. Usmerjanje obiska in rekreacijskih dejavnosti v narodnem parku
25. Ozaveščevalne in izobraževalne aktivnosti
26. Digitalizacija za potrebe izvajanja varstvenih in razvojnih usmeritev

VII. PROGRAM IZVAJANJA NAČRTA UPRAVLJANJA

27. Načini izvajanja načrta upravljanja in priprava letnih programov dela
28. Načini doseganja standardov kakovosti upravljanja
29. Seznam potrebnih akcijskih načrtov
30. Načrt delovanja in razvoja javne službe
31. Finančni načrt za izvajanje načrta upravljanja

VIII. SPREMLJANJE IZVAJANJA NAČRTA UPRAVLJANJA

32. Načini spremljanja izvajanja načrta upravljanja

PRILOGE

5 Preglednica. Časovnica priprave načrta upravljanja

Aktivnost	Leto 2024												Leto 2025											
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1. FAZA:																								
IZHODIŠČA IN STALIŠČA GLEDE PRIPRAVE NU																								
Sklep o začetku priprave NU (MNVP)																								
Obvestilo sodelujočim o začetku priprave NU																								
Pridobitev izhodišč ZRSVN in ZVKDS																								
Pridobitev stališč sodelujočih pri pripravi NU																								
Pridobitev stališč javnosti do upravljanja parka na forumu																								
2. FAZA:																								
PRIPRAVA OSNUTKA NU																								
Zbiranje strokovnih podlag in podatkov																								
Pregled vsebine načrtov dejavnosti in rabe naravnih dobrin																								
Priprava strokovnih podlag za NU																								
Priprava osnutka NU (cilji in naloge)																								
Pregled in dopolnitev podrobne opredelitve varstvenih režimov																								
Oblikovanje osnutka NU																								
Pregled osnutka NU (MNVP)																								
Potrditev osnutka NU (Svet zavoda JZ TNP)																								
Posredovanje osnutka NU v mnenje parkovnim skupnostim (Svet zavoda JZ TNP)																								
Dopolnitev osnutka NU na podlagi mnenj parkovnih skupnosti (JZ TNP)																								
Posredovanje osnutka NU v javno obravnavo (JZ TNP)																								

Aktivnost	Leto 2024												Leto 2025											
	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
3. FAZA:																								
PRIPRAVA PREDLOGA NU																								
Vključitev mnenj, stališč in pripomb in oblikovanje predloga NU (<i>JZ TNP</i>)																								
Sprejem predloga NU (<i>Sveta zavoda JZ TNP</i>)																								
Posredovanje predloga NU Ministrstvu za naravne vire in prostor (<i>Sveta zavoda JZ TNP</i>)																								
Medsektorska uskladitev predloga NU																								
Posredovanje predloga v sprejem Vladi (<i>MNVP</i>)																								
Sprejem NU na Vladi z uredbo (<i>Vlada RS</i>)																								